

Quyết định đi thăm xứ Costa Rica của hai người chúng tôi đã được dự định từ lâu, nhưng cứ bị trì hoãn nhiều lần vì những lý do đầu đầu. Nay mọi trở ngại đã được thu xếp và tụi tôi đã hành trang lên đường xuôi về miền Trung- Mỹ nắng ấm, khởi hành từ thành phố San Diego, vùng Tây-Nam Hoa Kỳ.

Cho dù vé máy bay có rẻ hơn 35 dollars đi nữa, cả hai chúng tôi đều không muốn bay ngược lên Los Angeles Airport, ngồi chờ đợi tại đó vài tiếng và sau đó lại bay ngược trở lại hướng Nam tới xứ Costa Rica.

Trước khi đi, tin tức về đất nước này đã được nghiên cứu từ nhiều nguồn khác nhau: từ những người đi trước, từ sách báo mượn từ thư viện, từ những video “Lonely Planet”, và chúng tôi đã may mắn có được cuốn Lonely Planet, xuất bản năm 2000 nên cũng khá cập nhật hóa về xứ sở hiền hòa ở miền Trung-Mỹ này. Về địa dư, phía Bắc của Costa Rica giáp nước Nicaragua, phía Nam giáp nước Panama, còn mặt Đông và Tây thì giáp biển Thái Bình Dương. và biển Caribbeans. Đây là một nước có đặc điểm sinh thái rất đặc biệt, do sự dồn ép của hai khối địa chất thêm lục địa tạo thành nhiều núi lửa đang hoạt động mãnh liệt, và rất nhiều Công viên thiên nhiên Quốc Gia đặc trưng của xứ nhiệt đới mưa nhiều.

Với thủ đô là San Jose, nằm trên cao độ 1300 bộ Anh, nên khí hậu rất mát mẻ và ôn hòa. Nhiệt độ quanh năm khoảng 60-80 F với tổng số dân tại thủ đô khoảng 1.8 triệu người, trong tổng số dân cả nước chỉ có 3.8 triệu người. Đây là một xứ sở yêu chuộng hòa bình, xứ này đã được giải tán Quân Đội từ năm 1949, chỉ có Cảnh Sát bảo vệ trật tự công cộng, nên dân tình hiền hòa, cởi mở rất dễ thương. Năm 1987, ông Tổng Thống xứ này là Oscar Arrias đã lãnh giải thưởng Nobel về Hòa Bình Thế Giới cho vùng Trung-Mỹ, sau khi tìm được giải pháp hòa bình cho sự xung đột, tranh chấp của các xứ Nicaragua, Honduras, Guatemala, Panama của Trung- Mỹ.

Hai chúng tôi đã đáp xuống phi trường San Jose của xứ Costa Rica sau gần 6 1/2 giờ bay, có ghé đổi máy bay tại Houston, Texas khoảng 2 tiếng. Thành phố đã lên đèn nhìn từ trên cao rất rực rỡ, thủ tục quan thuế rất dễ dàng, đa số du khách đến từ Miami, Florida, nơi có cộng đồng người Costa Rica, riêng ở Cali chỉ có hai chúng tôi là du khách đặc biệt, không hẹn mà đến... Hỏi thăm anh tài xế Taxi địa phương, và cho biết chúng tôi cần khách sạn khoảng 30-50 đô/ngày, thì anh đã đề nghị và chở chúng tôi đến nhiều khách sạn khác nhau, và cuối cùng chúng tôi đã tìm được một khách sạn ngay trung tâm Down-Town/Central của San Jose.

DU HÀNH TRONG ĐÊM

Dù vừa đặt chân xuống San Jose, cả hai chúng tôi đều muốn đi một vòng thành phố về đêm. Chúng tôi đã ngạc nhiên và hơi thất vọng vì thủ đô của xứ Costa Rica đang chìm đắm trong màn đêm sau một cơn mưa lớn, ướt sũng

COSTA RICA, MƯA RỪNG NHIỆT ĐỚI

TRẦN ĐỨC HỢP

Trên Đảo Rùa/Tortuga với hai du khách đang thử nước biển sau lưng và xa xa là chiếc du thuyền Calypso đang bỏ neo bập bềnh trên sóng nước

cả thành phố. Mọi cửa hàng buôn bán đã đóng cửa sớm, có lẽ từ trước 9 giờ tối, phố xá thì lờ mờ dưới ánh đèn vàng u ám. Những sạp bán hàng rong dọc đường phố đều được vải bạt nylon che phủ kín và buộc dây sơ sài, chứng tỏ nạn trộm cắp đã không xảy ra ở xứ sở hiền hòa này, hai bên đường với cống rãnh đã được xây dựng rất thô sơ và tiêu điều từ nhiều chục năm về trước, và đã không được sửa chữa, thay đổi gì cả. Dân làm cầu đường mà có Job ở đây, kể như trúng mồi to, vì toàn bộ đường-xá, cầu-cống cần được mở rộng và sửa chữa, kể cả hệ thống cống rãnh và lề đường dành cho người đi bộ.

Công viên Quốc gia Rừng Nhiệt Đới/Aerial Tram độc nhất vô nhị ở Costa Rica

trong nhà thờ.

Ngoài đường, người dân tấp nập qua lại khu phố chính chỉ dành riêng cho người đi bộ, được lát đá xếp từng cục một. Đây là một đặc trưng của xứ này, dân chúng qua lại an bình vì ít lo lắng, vì xứ sở này không có chiến tranh và cũng không có quân đội; chỉ có Cảnh Sát nội an lo điều hành trật tự công cộng là chính, chẳng ai đeo vũ khí gì cả, ngay cả cây gậy baton của Cảnh sát cũng không thấy. Nhưng họ có mặc áo vest nhẹ, màu xanh của người làm đường, rất dễ nhận ra và được mọi người dân tuân hành với tinh thần tự trọng, tự giác rất cao.

■ ĐI THĂM RỪNG NHIỆT ĐỚI BẰNG “ARIAL TRAM” Ở ĐÔNG BẮC SAN JOSE.

Được biết giá Tour cho một ngày là 89 đô, kể cả xe bus đón tại cửa khách sạn, ăn trưa, vé vào cửa khu vườn Công viên Quốc Gia (đi riêng phải mất 50 đô), và du hành trên sông Sarapiquí. Hai chúng tôi đã dậy thực sớm ngày hôm sau vì 7:30 AM xe đã tới cửa và phải đi đón thêm 7 du khách từ những nơi khác trước khi xe chạy ra ngoại ô.

Đường xa lộ rất nhỏ hẹp, dọc hai bên đường cây cối mọc thật xanh và tươi mát vì số lượng mưa rất dồi dào quanh năm từ tháng 5 đến cuối tháng 11, càng lên núi cao, sương mù càng dày đặc và mưa đã nặng hạt hơn trước khi đến cổng công viên. Nghe nói nơi đây, năm 1990, với 3 triệu dollars đầu tư xây dựng Aerial Tram đầu tiên của xứ này, do một nhà khoa học Môi Sinh người Mỹ kêu gọi và thành lập, nay hàng năm đã có khoảng 60,000 du khách, vì Trạm sẽ du hành trên không bằng dây cáp treo trên không khoảng 40 thước, đi trên đầu ngọn cây, băng qua những thung lũng với cây rừng nhiệt đới rậm rạp, cảnh trí thật ngoạn mục và lạ lùng không sao tả hết được. Sự thành công của Aerial Tram đã dẫn đến một dự án công viên cáp treo thứ hai, đang được thực hiện và xây dựng ở một khu rừng Công Viên Quốc Gia lân cận.

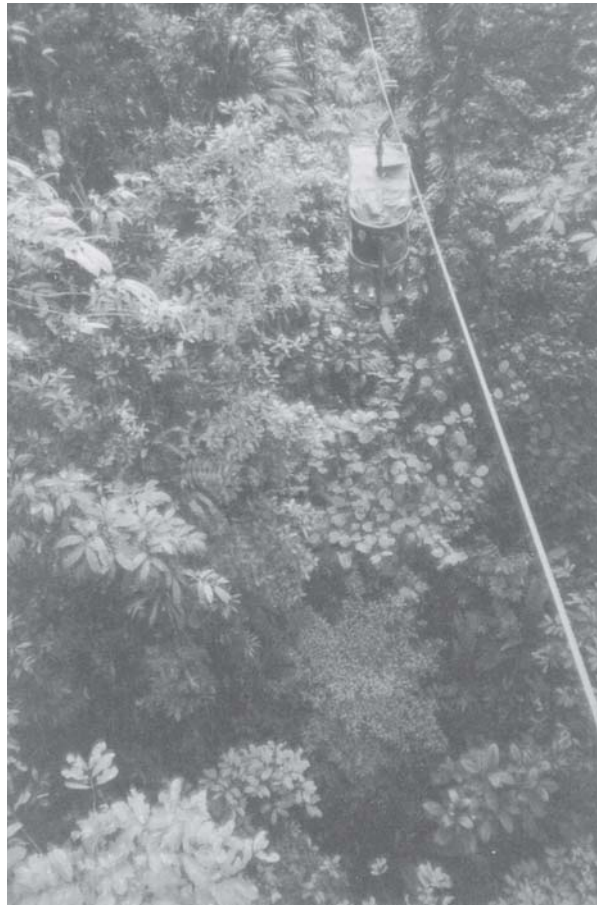
■ SINH THÁI HAI BÊN BỜ

■ MỘT VÒNG QUANH THÀNH PHỐ SAN JOSE

Bỏ qua buổi cà phê và ăn sáng “free”, cả hai chúng tôi đã di chuyển một vòng trong khu Trung Tâm Thành Phố với Vương Cung Thánh Đường sừng sững ngay sát bên cạnh Hotel chúng tôi ở chỉ khoảng vài trăm thước mà thôi, lý do tối hôm qua chúng tôi không nhận ra, chỉ biết đó là một building riêng rẽ, âm u và đầy bí hiểm mà thôi.

Trước nhà thờ Cathedral, rất nhiều chim bồ câu, đàn dĩ sà cánh bám quanh mọi người để được cho ăn ngay tại Plaza độc lập phía trước nhà thờ chính. Đây là quốc gia với 98% là dân đạo Công giáo, nên tình cờ chúng tôi có mặt tại một buổi Thánh lễ đặc biệt, gồm nhiều Hồng Y và Giám Mục của đất nước này lần lượt bước vào cổng chính của Cathedral, xung quanh họ là giáo dân đã làm những vòng tay bảo vệ những vị chủ chăn của Giáo hội. Dân chúng đã được thu xếp đứng trên những bục cao bên ngoài nhà thờ, vì chỉ có các Linh Mục chủ lễ mới được bước vào cổng mà thôi. Tuy vậy, một màn ảnh T.V. kích thước 3mx3m đã được trực tiếp chiếu quang cảnh đang hành lễ bên

Kỹ nghệ du lịch thăm viếng rừng nhiệt đới được thành lập từ 1990 với 03 triệu dollars vốn và hàng năm mang lại 60.000 khách

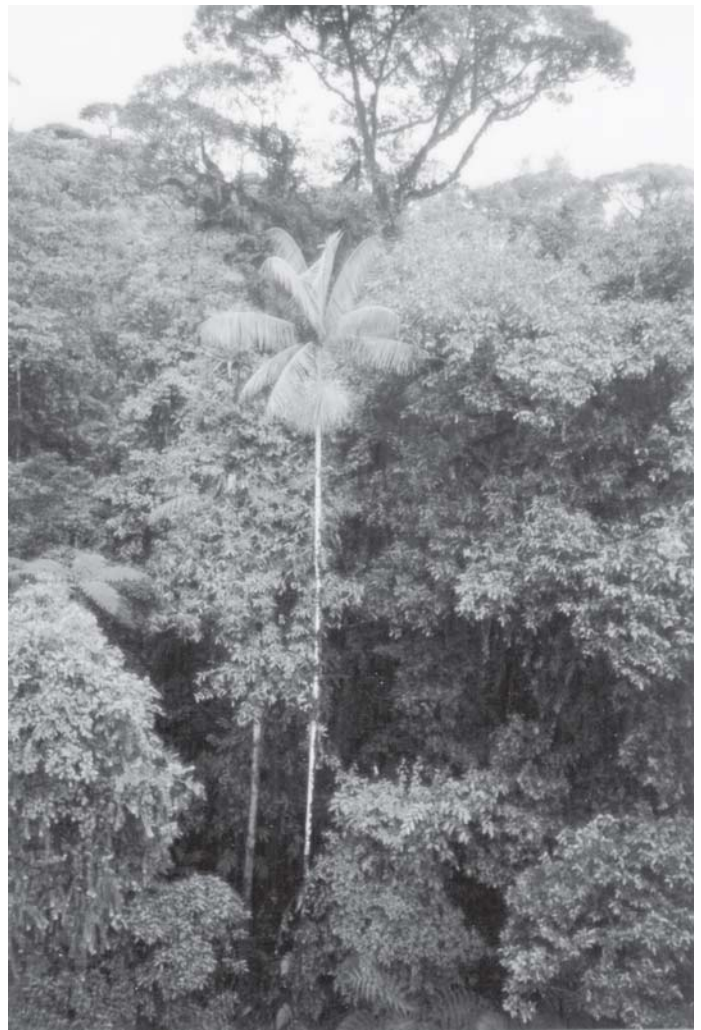
SÔNG SARAPIQUI (HƯỚNG VỀ BIỂN CARIBEAN)

Trước khi xuống bến đò, du khách được lót nhẹ bằng các loại trái cây địa phương như đu đủ, thơm, táo, dưa hấu... và con đò dài 15 thước với nhiều hàng ghế trắng đã đưa chúng tôi sang một thế giới khác với nhiều chim muông và thú vật sống rải rác dọc theo hai bờ sông. Nhưng chỉ có 1 con thú làm chúng tôi thích thú đó là con Sloth. Việt Nam ta gọi là con "Bú Dừ" "hình dáng giống như con "gấu Koala" của Úc châu nhưng chân chỉ có 3 móng và leo trèo rất chậm chạp. Nghe người Hướng Dẫn viên nói khi làm tình gieo giống, cả hai con cần khoảng 6 tiếng để "yêu" làm anh bạn đồng hành tôi cười và nói nhỏ: "chắc thuốc Viagra bán không khá ở đây", vì con Sloth chỉ ăn lá cây có chất thuốc, nên người lúc nào cũng lừ đừ như trúng thuốc, Việt Nam ta gọi là chàng "đang xỉn", ngoài ra những con thú khác như Iguana, cá sấu, khỉ, chim, cò, dơi đã không làm chúng tôi ngạc nhiên lắm. Bữa ăn trưa được dọn ra lúc 2:30 P.M ở một trạm nghỉ với võng, ghế, salon, và bàn ăn khá tươm tất. Đồ ăn nóng "buffet" được đầu bếp đẩy xe ra ngay bàn ăn, có cả khoai mì hấp và xu xu xào, cùng thịt bò rim rất ngon, đã được chúng tôi chiếu cố kỹ lưỡng. Một đoàn du khách từ một chiếc thuyền khác cũng vừa cập bến đến làm chúng tôi bị dồn vào thiểu số vì họ trên 25 người, còn tụi tôi chỉ có 9 mạng mà thôi. Tôi tự nhủ, tổ chức tour kiểu này lỗ là cái chắc, nhưng bù lại những tháng hè đông khách từ 40-60 người. Họ cũng đói và xà vào bàn ăn trưa như chúng tôi, nhưng với đồ ăn mới vừa từ bếp lò mang ra.

Trên đường về, được biết mưa gió nhiều và đất đã lở đổ và ngăn chặn đường xe chạy nên chúng tôi phải đi vòng thêm 3 tiếng qua những đoạn đường núi ngoằn ngoèo, chật hẹp và nhân dịp đó chúng tôi đã được trông thấy vài ngọn thác nước cao lờ mờ từ xa trước khi trở về thành phố San Jose. Chúng tôi đã đi vào giấc ngủ thật ngon sau một chuyến hành trình dài 14 tiếng từ 7 giờ sáng đến 21:00 giờ tối.

Cảnh bãi biển Jaco, mặt sau của khách sạn Tangerie, Costa Rica

Rừng nhiệt đới, nhìn từ trên dây cáp treo xuống với nhiều tầng cây lá che phủ

■ TẠİ BẾN XE ĐÒ ĐỊA PHƯƠNG SAN JOSE/ COCA COLA STATION

Xe buýt địa phương tại Costa Rica giá rất rẻ khoảng 3 đô cho 120 km đường từ San Jose ra bờ biển Thái Bình Dương để đến thành phố biển Jaco. Đường đi rất xấu và xe di chuyển rất chậm khoảng 40km/giờ. Xe không có máy lạnh nhưng vì ở cao nguyên nên khí hậu khá mát mẻ, càng gần biển khí hậu nóng dần khoảng 85-90 độ F thêm vào đó ẩm độ khá cao nên cơ thể toát mồ hôi, trên xe du khách trẻ Âu châu rất nhiều, đa số từ Hòa Lan, Đức, và Bắc Âu, đủ loại ngôn ngữ được phổ biến. Giá 1 dollar US đổi ra được 370 Colone tiền Costa Rica. Ngay tại bến xe Coca Cola, một người ăn mày khi nhận được 10 Colones từ A/H Hóa, anh ta đã ném xuống đất, sau đó suy nghĩ lại, nhặt lên đem đến trả A/H Hóa và đã được tiếp đón tử tế với lời cảm ơn địa phương . . .

Chúng tôi đã đến Jaco khoảng 1 giờ chiều

và có ghé vài khách sạn địa phương, sau đó một khách sạn ngay sát bờ biển, với phong cảnh hữu tình và yên lặng đã được chọn. Giá phòng 50 dollars/ngày cho 2 người (Tangeri Hotel), và các bạn có thể chọn nhà riêng biệt cho gia đình đông người, 3 phòng ngủ, và bếp nấu cũng cùng một giá. Riêng chúng tôi lựa căn trên lầu, có 270 độ nhìn ra biển từ balcony rất đẹp. Đồ biển và bia đã được mua từ “Supermarket” duy nhất gần đó và cất trong tủ lạnh. Từ Jaco chúng tôi đã chọn được những cảnh chiều hoàng hôn khi mặt trời lặn tuyệt đẹp, khi ánh chiều tà từ từ chìm vào lòng biển với khung cảnh bao la hùng vĩ của thiên nhiên, với núi non xong quanh và biển xanh rộng lớn và sự nhỏ bé của con người. Ôi thiên nhiên, tạo hóa quá đẹp nhưng chỉ riêng tôi đứng một mình giữa khung cảnh trời đất bao la này mà thôi.

ĐI THĂM ĐẢO RÙA (TORTUGA)

Biết rằng đi thăm đảo Rùa là một thám hiểm đẹp và khá lý thú, tuy rằng đường xa và nhiều trắc trở, nhưng hai chúng tôi đều có cảm giác là phải chuẩn bị vì du hành gần nơi khởi hành của chiếc du thuyền Calypso, là nơi sẽ đưa du khách ra thăm hoang đảo. Từ thành phố Jaco chúng tôi phải lên xe Van đi về hướng Bắc 80km, để đến thành phố Puntarenas. Đường đi khá tốt, xe chạy “bon bon” khoảng một giờ rưỡi là đến bến và chiếc Catamaran Calypso có thể chứa 40 người và 9 thủy thủ đoàn đồng phục trắng đã đợi chúng tôi dưới bến. Hai nhạc công đã đón tiếp đoàn du khách trong tiếng đàn gỗ của miền Hạ Uy Di rất đặc sắc. Sau màn giới thiệu từ vị thuyền trưởng đến người phục vụ, chiếc tàu đã từ từ rời bến và đem theo những háo hức của đám du khách chưa từng lên đảo lần nào, sau những năm tháng miệt mài sống và làm việc trong những đô thị ồn ào và náo nhiệt.

Trong suốt hai giờ rưỡi du hành trên biển, chiếc Calypso đã vượt qua những hòn đảo thiên nhiên nhỏ với nhiều đàn chim biển bay từng đàn qua lại ngang đầu làm chúng tôi rất là hứng thú vì “Ra khơi thấy mặt trùng dương thấy lòng bao la . . . thấy đời phơi phơi . . .”

Và tàu đã cập đảo khoảng 11:00 giờ sáng, với những dấu chân in trên cát đã là nơi không bóng con người lai vãng, giống y như trong phim ảnh Robinson Crusoe ngày xưa một thời mà chúng tôi ưa thích. Sự sống nơi đây đã hài hòa với sự trong lành của môi trường xinh đẹp thiên nhiên đã được đấng tạo hóa vun bồi và sự bảo quản, chăm sóc của con người tạo nhiều sự thích thú cho đoàn du khách chúng tôi.

ĐOẠN KẾT

Hai chúng tôi đã trở lại thủ đô San Jose trước khi lên máy bay trở về Hoa Kỳ. Đúng là ông bà ta xưa kia nói “đi một ngày, học được một sàng khôn”, thấy được những cái hay, cái lạ mà không nơi nào có được trên thế giới tại xứ Trung Mỹ này. Tuy cũng có vài điểm khi ảnh hưởng dẫn

Đảo Tortuga/Đảo Rùa với khung cảnh hoang vắng không bóng người

viên hỏi thăm chúng tôi nơi sanh đẻ VN thì anh ta than phiền cà phê giống Arabica của Costa Rica đã bị cà phê giống Robusca của VN cạnh tranh, phá giá ác liệt dữ dội nên họ cũng rất buồn và đau lòng (vì nguồn thu nhập chính của xứ Costa Rica là cà phê và du lịch).

Hai chúng tôi đã rời VN từ hơn hai mươi năm qua, và cũng chưa trở về xứ Việt từ những ngày chế độ Cộng sản cầm quyền và tình trạng phá giá cà phê cũng giống như vụ cá Basa/ cá Tra đang âm ỉ trên báo chí Mỹ hàng ngày. Tuy nhiên, những ngày ở Costa Rica thật là êm đềm và đầy kỷ niệm cho những ai muốn tránh xa không khí ồn ào, náo nhiệt, xô bồ của đô thị lớn, muốn tìm về thiên nhiên của mưa rừng nhiệt đới và không phải bay quá xa hơn 20 giờ bay về những xứ Á châu, mà lại tìm thấy sự quen thuộc của núi rừng rất giống VN.

P.S: Chủ trương của đất nước Costa Rica là: nâng cao mức sống của người dân về Y tế (đóng 4 đô/ tháng/cá nhân sẽ có bảo hiểm, 6 đô/tháng/gia đình), cứ 10 nóc gia là có 1 trường tiểu học, và có điện nước do chính phủ tài trợ, không có quân đội, dân chúng rất hiền hòa và lương thiện, không có sự lường gạt, lấu cá, lấu tôm, nói có là có, nói không là không, không nói thách, tham nhũng có nhưng rất ít. Trình độ dân trí rất cao, hòa bình thật sự cõi mở, không ai đè nén, áp bức hay chỉ huy. Chính những chủ trương này đã giúp đất nước Costa Rica nâng cao dân trí, phát triển về kinh tế, kỹ thuật và tạo cho đất nước nhỏ bé này được liệt vào một Quốc gia hòa bình nhất vùng Trung Mỹ.